

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2010
VI. volební období

206

návrh

poslance Marka Šnajdra a dalších

na vydání

zákona

kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Návrh
ZÁKONA

kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Změna zákona o nelékařských zdravotnických povoláních

Čl. I

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 111/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb. a zákona č. 189/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odstavec 3 zní:

„(3) Za výkon povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu (dále jen "výkon povolání bez odborného dohledu") se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý a ke kterým získal osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (hlava VI); tento zákon a prováděcí právní předpis stanoví činnosti, které zdravotnický pracovník může vykonávat bez indikace, které vykonává na základě indikace a které pod přímým vedením lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta. Součástí výkonu povolání bez odborného dohledu je též kontrolní činnost podle jiného právního předpisu.⁷⁾“

2. V § 4 odst. 6 písm. b) se v části věty za středníkem vkládají za slovo „dohledu“ slova „a bez osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (hlava VI)“.

3. V § 9 odst. 2 se slova „písm. d)“ nahrazují slovy „písm. e)“.

4. V § 13 odst. 2 se slova „písm. c)“ nahrazují slovy „písm. d)“.
5. V § 14 odst. 2 větě první se slova „písm. c)“ nahrazují slovy „písm. c) nebo d)“.
6. V § 17 odst. 1 písm. c) se slova „v roce 1994“ nahrazují slovy „v roce 2004“.
7. V § 17 odst. 2 větě první se slova „písm. b)“ nahrazují slovy „písm. c)“.
8. V § 18 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře má také zdravotnický pracovník, který získal odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecná sestra podle § 5 a specializovanou způsobilost v oboru sestra pro intenzivní péči a byl členem výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby nejméně v rozsahu alespoň poloviny týdenní pracovní doby po dobu 5 let v posledních 6 letech.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

9. V § 29 odstavec 3 zní:

„(3) Za výkon povolání zdravotnického asistenta se považuje poskytování ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky; ošetrovatelskou péčí spojenou se sebeobsluhou a uspokojováním základních potřeb pacientů může zdravotnický asistent provádět bez odborného dohledu. Dále se zdravotnický asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči.“.

10. § 42 zní:

„§ 42 Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru sanitář.

(2) Odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání sanitáře mají dále fyzické osoby, které absolvovaly část studia v akreditovaných zdravotnických studijních programech uskutečňovaných vysokými školami podle jiného právního předpisu,²⁾ nebo na vyšších odborných zdravotnických školách nebo středních zdravotnických školách, a to absolvováním

- a) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu všeobecné lékařství a úspěšně vykonané zkoušky z ošetrovatelské péče v rámci tohoto studijního

programu,

- b) 2 semestrů akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního programu pro přípravu všeobecných sester nebo porodních asistentek nebo zdravotnických záchranářů nebo příslušného vzdělávacího programu na vyšší odborné zdravotnické škole,
- c) 3 ročníků denního studia nebo 4 ročníků dálkového studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotnický asistent nebo 2 ročníků čtyřletého denního studia nebo 3 ročníků dálkového studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotní sestra, dětská sestra nebo všeobecná sestra nebo 1 ročníku dvouletého pomaturitního kvalifikačního studia nebo nástavbového studia pro absolventy středních škol na střední zdravotnické škole v oboru zdravotní sestra, dětská sestra, ženská sestra nebo porodní asistentka.

(3) Za výkon povolání sanitáře se považuje pomocná činnost v rámci poskytování zdravotní péče pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.“.

11. V § 54 odst. 1 písm. f) se slovo nebo“ nahrazuje slovy „vypracování standardu nebo nového postupu“,“.

12. V § 54 odst. 1 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:

„g) e-learningový kurz, nebo“.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno h).

13. V § 54 odst. 4 se slova „písm. a) a b)“ nahrazují slovy „písm. a) až d)“.

14. V § 54 odst. 7 se slova „odstavce 2“ nahrazují slovy „odstavce 3“.

15. V § 61 odst. 1 se za slova „pro úzce vymezené“ vkládá slovo „zdravotnické“.

16. V § 67 odst. 2 písm. b) bodě 2 se slova „6 let“ nahrazují slovy „10 let“.

17. V § 67 odst. 3 se slova „6 let“ nahrazují slovy „10 let“.

18. V § 68 odst. 1 se slova „6 let“ nahrazují slovy „10 let“.

19. § 69 zní:

„§ 69

Prodloužení platnosti osvědčení

Platnost osvědčení se prodlouží na období dalších 10 let, pokud zdravotnický pracovník požádá o jeho prodloužení nejpozději 60 dnů před skončením jeho platnosti a doloží doklady uvedené v § 67 odst. 2 písm. b) bodě 2 nebo 3. Zdravotnický pracovník, který podal žádost podle věty první, je do dne nabytí právní moci rozhodnutí o prodloužení osvědčení považován za způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.“.

20. V § 71 se na konci odstavce 9 doplňuje věta „Ministerstvo může pověřit organizací zkoušky pověřenou organizací.“.

21. V § 90 odst. 2 písm. d) se za slovo „studijní“ vkládají slova „a vzdělávací“.

22. V § 90 odst. 2 písm. e) se slovo „popis“ zrušuje.

23. V § 91 odstavec 6 zní:

„(6) Seznam

a) akreditovaných zdravotnických magisterských a bakalářských studijních oborů uskutečňovaných vysokými školami a

b) vzdělávacích programů vyšších odborných zdravotnických škol,

kterými se získává způsobilost k výkonu zdravotnického povolání, zveřejňuje ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup. Seznamy podle věty první obsahují název školy a oboru, získanou způsobilost, dobu platnosti akreditace a datum vydání stanoviska ministerstvem.

24. Za § 91a se vkládá nový § 91b, který zní:

„§ 91b

Odstranění tvrdosti

(1) Ministr zdravotnictví může na základě písemné žádosti podané zdravotnickým pracovníkem nebo jiným odborným pracovníkem rozhodnout o odstranění tvrdosti v případech

a) přiznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, nebo

b) vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle hlavy VI.

(2) Žádost musí být odůvodněna; lze ji podat až po vyčerpání řádných opravných prostředků podle správního řádu.

(3) Rozhodnutí o odstranění tvrdosti se vydává písemně a nemusí obsahovat odůvodnění.

(4) Rozhodnutí o žádosti podle odstavce 1 je rozhodnutím konečným; nevztahují se na ně obecné předpisy o správním řízení.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Zdravotničtí pracovníci, kteří podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, získali odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecný sanitář, sanitář pro operační sál, sanitář pro laboratoř a transfuzní oddělení, sanitář pro zařízení lékárenské péče, sanitář pro láně a léčebnou rehabilitaci, sanitář pro autoptické oddělení nebo sanitář pro pitevnu, jsou ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zdravotnickými pracovníky s odbornou způsobilostí k výkonu povolání sanitář.
2. Řízení o vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu nebo řízení o prodloužení osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, která nebyla pravomocně ukončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Doba platnosti osvědčení vydaných v řízení podle věty první se prodlužuje o 4 roky.
3. U osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, která jsou platná ke dni účinnosti tohoto zákona, se doba platnosti prodlužuje o 4 roky.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. III

1. V části I položce 7 přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 189/2008 Sb., písmeno a) včetně poznámky pod čarou č. 9 zní:

„a) nebo o prodloužení osvědčení kvýkonu
zdravotnického povolání bez odborného dohledu
podle zvláštních právních předpisů
o způsobilosti kvýkonu zdravotnických povolání⁹⁾

Kč 100,-

⁹⁾ Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované

způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST TŘETÍ

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva - obecná část

1. Důvody předložení novely zákona:

- Nutnost řešit kritickou situaci na Uznávací jednotce Ministerstva zdravotnictví, do které se dostala v letošním roce v souvislosti s přijímáním žádostí o prodloužení platnosti osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu. Předpokládá se, že s koncem prvního registračního období bude příliv žádostí kulminovat v příštím roce. Podle kvalifikovaných odhadů má být v roce 2010 prodlouženo 30 000 osvědčení. Ke konci měsíce listopadu 2010 bylo prodlouženo 15 000 osvědčení, do konce roku 2010 by mělo být prodlouženo zbývajících 15 000. V roce 2011 bude podávat žádost o prodloužení 70 000 zdravotnických pracovníků. Toto množství žádostí není Uznávací jednotka Ministerstva zdravotnictví schopna zvládnout ani při personálním posílení a nutně dojde ke kolapsu činnosti.
- Potřeba zajistit zdravotnickým pracovníkům vydání osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu ve správních lhůtách. Jejich nedodržením vzhledem ke kritickému stavu na Uznávací jednotce Ministerstva zdravotnictví dochází k situaci, že zdravotnický pracovník není do doby obdržení nového osvědčení způsobilý vykonávat povolání bez odborného dohledu, což má za následek jeho přeřazení pod odborný dohled a do nižší platové třídy, nebo mu může být odňata licence pro provozování soukromého nestátního zdravotnického zařízení. Z těchto důvodů hrozí podávání žalob na postup ministerstva zdravotnictví.
- Navrhovaná novela zákona upřesňuje definování pojmu bez odborného dohledu tak, aby byl v souladu s potřebami praxe. Tato formulace v zákoně chybí, proto jí předkládaná novela doplňuje. Navrhovaná úprava je v souladu s programovým prohlášením vlády, podle kterého by mělo docházet k posilování kompetencí nelékařských zdravotnických profesí. Samostatně jsou touto novelou posíleny kompetence zdravotnických asistentů a sanitářů.

Návrh novely zákona má za úkol zmírnit tyto negativní dopady při jeho aplikaci do zdravotnické praxe a odstranit překážky pro výkon zdravotnických povolání, které se v poslední době projeví.

2. Návrh variant řešení

V úvahu přicházejí následující varianty právní regulace:

Nulová varianta:

Tato varianta předpokládá, že se neuskuteční navrhované změny a bude ponechán stávající stav.

Toto řešení bude mít za následek nenaplnění zákonem stanovených podmínek pro výkon povolání bez odborného dohledu z důvodu nečinnosti ministerstva při vyřizování žádostí o prodloužení platnosti osvědčení. V důsledku toho může dojít k ohrožení poskytované zdravotní péče a k ohrožení stability zdravotnických pracovníků, podávání žalob na poškozování práv při výkonu povolání a v důsledku toho k odchodům zdravotnických pracovníků mimo oblast zdravotnictví.

Problémy při aplikaci zákona do praxe způsobují i chybné odkazy, které vznikly při novelizaci zákona v roce 2008. Důsledkem je omezení některých zdravotnických pracovníků v samostatném výkonu povolání bez odborného dohledu. Jako příklad lze uvést výkon povolání pod odborným dohledem po dobu 3 let u absolventů vyšší odborné školy v oboru

dentální hygienista. Toto omezení vybočuje z celkové filozofie zákona, protože ostatní srovnatelná povolání toto omezení nemají.

Varianta 1 – vydání novely zákona:

Tato varianta předpokládá, že se uskuteční změny předkládané v této novele zákona.

Dotčené subjekty:

Dotčenými subjekty jsou Uznávací jednotka Ministerstva zdravotnictví v Brně a pověřená organizace Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (dále jen „NCO NZO“) v Brně, zaměstnavatelé nelékařských zdravotnických pracovníků a všichni zdravotničtí pracovníci, kteří pro samostatný výkon povolání musí mít osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu.

Konzultace

Při projednávání návrhu novely zákona proběhly četné konzultace se zástupci pověřené organizace NCO NZO v Brně a pracovníky Uznávací jednotky Ministerstva zdravotnictví, se zástupci odborných společností a profesních organizací. Návrh byl projednán a podpořen členy Pracovní komise k transformaci nelékařských zdravotnických povolání v České republice.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Nulová varianta

Tato varianta by znamenala, že:

- může dojít k destabilizaci zdravotnických pracovníků a k jejich odlivu mimo oblast zdravotnictví. Tím může být ohroženo fungování a kvalita poskytované zdravotní péče jak ve státním, tak v soukromém sektoru.
- zdravotnickým pracovníků, jako osobám samostatně výdělečně činným, budou odebrány licence k provozu nestátních zdravotnických zařízení, pokud nebudou splňovat podmínky pro výkon povolání bez odborného dohledu. Toto opatření může významným způsobem omezit nabídku zdravotních služeb.
- ze strany zaměstnavatelů může docházet k ukončování nebo neuzavírání pracovních poměrů se zdravotnickými pracovníky, kteří pozbyli možnost pracovat bez odborného dohledu, protože zaměstnavatel nemůže zaměstnanci zajistit požadovaný odborný dohled. Jednak to ohrožuje sociální jistoty zdravotnických pracovníků, ale bude to mít i negativní dopad na spektrum poskytované zdravotní péče zvláště v malých zdravotnických zařízeních, protože by některé zdravotní služby vymizely z jejich nabídky.

Varianta 1 – vydání novely zákona

Tato varianta by znamenala:

- pozitivní přínos spočívající v eliminaci negativních dopadů zákona do praxe,

- zároveň by tato opatření byla provázena snížením příjmu do státního rozpočtu. Podle odhadů vycházejících ze statistických údajů Uznávací jednotky Ministerstva zdravotnictví, by v příštím roce díky prodloužení doby platnosti osvědčení nepodalo žádost o jeho prodloužení na 70 000 zdravotnických pracovníků. Tím by se objem správních poplatků snížil o 35 000 tisíc Kč. Tato platba by byla zpožděna o čtyři roky, o které se doba platnosti osvědčení prodlužuje.

Výběr řešení

Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Variantou doporučenou k dalšímu řešení je Varianta 1 – vydání novely zákona.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR a s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána

Návrh novely zákona je v souladu s ústavním pořádkem ČR. Návrh zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s akty práva Evropské Unie, judikaturou soudních orgánů EU a obecnými právními zásadami práva EU

Odborná kvalifikace zdravotnických pracovníků je obecně upravena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací. Návrh novely zákona nezpracovává přímo právo EU a je s ním plně slučitelný.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované úpravy

Podle předpokladu se navrhovaná změna zákona projeví snížením příjmu do státního rozpočtu v roce 2011 o 35 000 tisíc Kč, na rozpočty krajů a obcí nebude mít finanční dopad.

Důvodová zpráva - zvláštní část

K novelizačnímu bodu 1 a 22 (§ 4 odst. 3, § 90 odst. 2 písm. e))

Ustanovení § 4 odst. 3 předkládaného návrhu rozšiřuje definici činností nelékařských zdravotnických pracovníků, kteří pracují bez odborného dohledu. Tyto činnosti definuje jako činnosti bez indikace, na základě indikace a pod přímým vedením lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta. Upřesnění výkonu těchto činností povede k usnadnění výkonu nelékařských zdravotnických povolání jak ve státní sféře, tak v soukromých zdravotnických zařízeních. Toto upřesnění činností umožní také upřesnit obsah prováděcího právního předpisu. Zároveň se pro nadbytečnost vypouští slovo „popis“ v § 90 odst. 2 písm. e), protože prováděcí právní

předpis (vyhláška č. 424/2004 Sb.) upravuje činnosti zdravotnických pracovníků, nikoliv jejich popis.

K novelizačnímu bodu 2 (§ 4 odst. 6 písm. b)

Podle stávající úpravy mohou nelékařští zdravotničtí pracovníci, kteří jsou uvedeni v hlavě II dílu 2 (§ 4 odst. 6 písm. b) provádět vybrané činnosti bez odborného dohledu a v rozsahu, který stanoví prováděcí právní předpis (vyhláška č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků). Tato úprava je obdobná úpravě stanovené v zákoně o lékařských povoláních, kdy lékař ve specializační přípravě může některé činnosti vyjmenované v prováděcím právním předpisu vykonávat samostatně. Předkládaný návrh stanoví, které tyto vybrané činnosti provádí zdravotnický pracovník bez odborného dohledu, i když není držitelem osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, protože osvědčení zdravotnický pracovník získá až po ukončení specializační přípravy atestační zkouškou.

K novelizačním bodům 3 – 7 a k novelizačním bodům 13 a 14

Návrhy změn provedené v § 9 odst. 2, § 13 odst. 2, § 14 odst. 2, § 17 odst. 1 písm. c), § 17 odst. 2, § 54 odst. 4, § 54 odst. 7 jsou technického charakteru a jedná se o opravy tiskových chyb vzniklých zejména při vydání zákona č. 189/2008 Sb.

K novelizačnímu bodu 8 (§ 18, nově vložený odstavec)

Nové ustanovení umožní, aby všeobecné sestry, při splnění definovaných podmínek, tj. ukončená specializace v úseku práce anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče nebo v intenzivní péči a výkon činností ve výjezdových skupinách zdravotnické záchranné služby déle než 5 let v minimálním úvazku 0,5 za posledních 6 let, získaly odbornou způsobilost zdravotnického záchranáře. Tím, že získají odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře, budou moci vstoupit do specializačního vzdělávání určeného pro záchranáře.

K novelizačnímu bodu 9

Novelizační bod č. 9 umožní zdravotnickým asistentům vykonávat ošetrovatelské výkony charakteru sebeobslužných činností a činností spojených s uspokojováním základních potřeb pacientů/klientů bez odborného dohledu. Tím bude umožněno, aby zdravotnický asistent mohl samostatně pracovat ve směnném provozu v rámci dlouhodobé ošetrovatelské, pečovatelské či zdravotně sociální péče, kde v době služby nejsou vykonávány odborné ošetrovatelské činnosti vyžadující dohled (např. podávání léků, aplikace injekcí apod.).

K novelizačnímu bodu 10 (§ 42)

Navrhovanou úpravou dojde ke sjednocení vzdělávání do jednoho akreditovaného kvalifikačního kurzu a povolání sanitář bude bez zaměření. Stávající úprava přináší zdravotnickým zařízením problémy s využitelností sanitářů podle jejich zaměření. To se jeví jako nadbytečné vzhledem k tomu, že tito zdravotničtí pracovníci většinou vykonávají ve zdravotnictví pomocné práce a je potřeba rozšířit jejich využitelnost pro různá pracoviště. Tím, že bylo zrušeno zaměření akreditovaných kvalifikačních kurzů, je nově definováno, jakým způsobem se nabývá odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře a v přechodném ustanovení řeší uznání odborné způsobilosti po zrušení tohoto zaměření.

Pomocné činnosti vykonávané sanitářem jsou definované jako činnosti pod odborným dohledem, nově je doplněna definice pod přímým vedením, kdy se sanitář podílí na poskytované zdravotní péči pod přímým vedením zdravotnického pracovníka.

K novelizačním bodům 11, 12, (§ 54 odst. 1 písm f, g)

Jedná se o technickou úpravu textu spočívající v doplnění výčtu forem celoživotního vzdělávání.

K novelizačnímu bodu 15 (§ 61 odst. 1)

Potřebu více specifikovat certifikované kurzy přinesla praxe, protože se stává, že do nabídky celoživotního vzdělávání jsou zahrnovány kurzy vzdálené zdravotnickému zaměření. Vložením slova zdravotnický do paragrafového znění by mělo dojít k jejich orientaci na úzce vymezenou zdravotnickou problematiku.

K novelizačnímu bodu 16, 17, 18 (§ 67, § 68)

Úpravy v § 67 a 68 přinášejí důležitou změnu v ustanovení zákona, a to prodloužení registračního období na 10 let a prodloužení platnosti osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (dále jen „osvědčení“) na 10 let, která bude mít významný dopad na výkon povolání nelékařských zdravotnických pracovníků a na činnost Uznávací jednotky Ministerstva zdravotnictví a pověřené organizace NCO NZO v Brně.

Tato úprava významným způsobem zmírňuje podmínky, které byly pro nelékařská zdravotnická povolání zákonem nastaveny. Prodloužením platnosti osvědčení se bude zdravotnický pracovník za svůj profesní život méněkrát registrovat. Sníží se i výše poplatku za registraci, protože je zároveň navrženo snížení správního poplatku za podání žádosti k vydání nebo prodloužení osvědčení z 500,- Kč na 100,- Kč. Podmínky pro vydání osvědčení a nebo prodloužení platnosti osvědčení zůstávají beze změny a tímto opatřením se rozloží jejich plnění na delší časové období 10 let. Podmínky pro prodloužení osvědčení zůstávají beze změny.

Dříve vydaná osvědčení, pokud budou v době nabytí účinnosti platná, stejně tak jako osvědčení, která budou do doby nabytí účinnosti novely zákona vydaná, budou automaticky z díkce zákona prodloužena na dobu 10 let. Toto je řešeno přechodným ustanovením.

Důvodem pro prodloužení registračního období je potřeba řešit kritickou situaci na Uznávací jednotce Ministerstva zdravotnictví a pověřené organizace NCO NZO v Brně. Tato situace vznikla obrovským nárůstem podávaných žádostí o prodloužení platnosti osvědčení, složitým správním řízením a nedokončeným vývojem registračního softwaru. Tím dochází k situaci, že zdravotnickému pracovníkovi skončí platnost osvědčení a nové ještě není vydané, což do praxe zdravotnických zařízení přináší velké problémy. Zdravotnický pracovník, jako zaměstnanec, není do doby vydání nového osvědčení způsobilý vykonávat povolání bez odborného dohledu, což má za následek jeho přeražení pod odborný dohled a s tím je spojeno přeražení do nižší platové třídy. Zdravotnický pracovník, jako osoba samostatně výdělečně činná, by mohl být těž poškozen na svých právech při výkonu povolání. Situaci do doby vyřízení žádosti řeší následující novelizační bod.

K novelizačnímu bodu 19 (§ 69)

Nvržené opatření doplňuje předcházející novelizační body 16 – 18. Je podmíněno včasným podáním žádosti o prodloužení osvědčení. Pokud zdravotnický pracovník splní zákonem požadované podmínky žádosti a podá žádost o prodloužení nejpozději 60 dnů před skončením platnosti osvědčení, je do doby vydání nového pravomocného rozhodnutí považován za způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu. V případě, že by žadatel nesplňoval podmínky pro prodloužení osvědčení, končí výkon povolání bez odborného dohledu datem uvedeným na novém pravomocném rozhodnutí. V případě splnění podmínek pro prodloužení osvědčení toto ustanovení překlenuje období, kdy zdravotnický pracovník nové osvědčení ještě neobdržel. Nově formulované ustanovení řeší případy, ke kterým by došlo při zdržení ve vyřizování žádosti podané na Uznávací jednotku Ministerstva zdravotnictví.

K novelizačnímu bodu 20 (§ 71)

Administrace a organizační zajištění zkoušek k vydání osvědčení jsou časově náročné. Od doby jmenování a fungování zkušební komise se hledala nejschůdnější řešení pro zajištění její činnosti. Od začátku se na organizaci zkoušek podílelo ministerstvo a pověřená organizace NCO NZO v Brně, s přibývajícimi zkušenostmi se agenda zajišťování zkoušek zcela přesunula na NCO NZO v Brně, které od začátku zajišťovalo jak teoretickou část zkoušek, tak praktickou část zkoušek ve Fakultní nemocnici v Bohunicích. Od roku 2009 jsou některé termíny teoretické části zkoušek realizovány v budově ministerstva. Navrhovaná úprava reaguje na potřeby praxe, kdy agendu zkoušek k vydání osvědčení zcela převzalo NCO NZO v Brně, které je nyní administrátorem zkoušek.

K novelizačnímu bodu 21 (§ 90)

Ustanovení § 90 odst. 2 písm. d) zákona 96/2004 Sb., v platném znění, se vztahuje pouze na studijní programy. Studijní programy jsou uskutečňovány vysokou školou podle § 44 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Protože vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků uskutečňují i vyšší odborné školy podle akreditovaných zdravotnických vzdělávacích programů, je důvodem navrhované úpravy rozšíření zákonného zmocnění i na úpravu minimálních požadavků pro vzdělávací programy. Ty jsou uskutečňovány vyššími odbornými školami podle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

K novelizačnímu bodu 23 (§ 91, odst. 6)

Ministerstvem vedené seznamy akreditovaných zdravotnických magisterských a bakalářských studijních oborů a vzdělávacích programů vyšších odborných zdravotnických škol obsahují informace o programech, ke kterým by vydáno souhlasné stanovisko Ministerstva, tzn., že rozsah a délka výuky je v souladu s definovanými právními předpisy Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a vyhláškou č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění vyhlášky č. 129/2010.

Protože tyto informace jsou určené především uchazečům o studium, je žádoucí poskytovat aktuální informace o těchto zdravotnických studijních oborech, což metoda dálkového elektronického přístupu umožňuje. Umožňuje také rychlou aktualizaci informací a operativní zveřejňování změn oproti původnímu ročnímu zveřejňování ve Věstníku ministerstva zdravotnictví. Protože seznamy nejsou legislativním předpisem, není nutné, aby byly zveřejňovány ve Věstníku.

K novelizačnímu bodu 24 (§ 91b)

Tímto novelizačním bodem byl vložen velmi důležitý nástroj, kterým by ministr zdravotnictví dostal oprávnění k odstraňování tvrdosti při provádění tohoto zákona. Možnost odstranění tvrdosti zákona bude využita k výjimečným případům, pro které se v zákoně nenajde přijatelné řešení, a to v případech přiznávání odborné či specializované způsobilosti získané zejména absolvováním studijních programů, které nejsou vyjmenované ani v dříve platných právních předpisech. Příkladem může být žádost podaná uznávaným expertem v oboru, který bezpochyby splňuje specializovanou způsobilost díky vzdělání a dlouholeté absolvované praxi v oboru, ale přesto mu podle současného znění tohoto zákona nelze odbornou či specializovanou způsobilost přiznat. To v praktickém důsledku může vést k paradoxním situacím, kdy takto výjimečný odborník nemůže pracovat samostatně v oboru. Ve zdravotnickém zařízení by mohl pracovat v pozici jiného odborného pracovníka, čímž by byl

způsobilý pouze k činnostem pod odborným dohledem a v důsledku toho by nemohl vykonávat ani řídicí funkci na daném úseku práce. Obdobná situace by mohla nastat i při vyřizování žádosti o vydání či prodloužení osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu, když by žadatel nesplnil všechny podmínky pro vydání osvědčení, které by se v následném řízení ukázaly jako zvláštního zřetele hodné. Podmínkou pro podání žádosti o odstranění tvrdosti zákona by bylo vyčerpání všech zákonných opravných prostředků, tj. podání rozkladu a rozhodnutí o něm.

K novelizačnímu bodu – čl. II přechodná ustanovení

V přechodných ustanoveních se upravuje režim přiznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání sanitář.

Řízení o vydání nebo o prodloužení osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, která nebudou ukončena do doby účinnosti zákona, se dokončí podle zákona č. 96/2004 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti předkládané novely.

Další bod přechodného ustanovení se týká změny platnosti osvědčení k výkonu povolání bez odborného dohledu, která byla vydaná před nabytím účinnosti této novely. U všech vydaných platných osvědčení ke dni účinnosti novely zákona bude automaticky prodloužena platnost ze 6 let na 10 let. Nová osvědčení se fyzicky vydávat nebudou. Platnost již vydaného osvědčení bude tedy prodloužena o 4 roky od data ukončení platnosti uvedeného na osvědčení (rozhodnutí).

Stejně tak platnost osvědčení, která nabudou právní moci po účinnosti tohoto návrhu zákona, neboť budou vydána v řízení, které započalo ještě před nabytím účinnosti tohoto návrhu zákona, bude prodloužena ze zákona o 4 roky.

K novelizačnímu bodu – Část druhá – čl. III správní poplatek

Navrhovaná změna se týká výše úhrady správního poplatku při podání žádosti o vydání osvědčení nebo prodloužení platnosti osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu z 500,- Kč na 100,- Kč. Povinnost hradit tento správní poplatek mají všichni pracovníci nelékařských zdravotnických povolání, kteří jsou uvedeni v zákoně č. 96/2004 Sb., v dílech 1 a 2. Z předpokládané délky profesní kariéry nelékařských povolání a navrhované délky registračního období lze dovodit, že si o prodloužení registrace budou tito pracovníci žádat méněkrát v průběhu výkonu zdravotnického povolání, než je tomu dosud.

Snížení správního poplatku provázené prodloužením registračního období na 10 let vytvoří nesrovnatelnou situaci pro porovnání s minulým obdobím. Dá se předpokládat, že se sníží příjem státního rozpočtu v řádech milionů a to hlavně tím, že se o 4 roky odloží vydávání nových osvědčení, čímž se příjem z podaných žádostí také odloží. V tomto období se nadále budou vydávat osvědčení absolventům nelékařských zdravotnických oborů nebo zdravotnickým pracovníkům, kteří se po delší době vracejí zpátky do zdravotnictví a nemají platné osvědčení.

Podle statistických údajů za letošní rok 2010 bylo v průměru měsíčně vydáno 424 osvědčení a vybraný správní poplatek tak činil 212 000,- Kč, odhadovaný roční průměr za rok 2010 bude 5088 vydaných osvědčení, což bude znamenat příjem do státního rozpočtu přibližně 2 544 000,- Kč. Ze statistických údajů Uznávací jednotky Ministerstva zdravotnictví lze uvést, že od účinnosti zákona č. 96/2004 Sb., to je od 1. 4. 2004 do 1. 9. 2010, bylo registrováno 146 143 zdravotnických pracovníků, což podle stávající právní úpravy činilo příjem státního rozpočtu 73 071 500,- Kč za celé období.

Uvedená změna je však jedním z opatření, která mají podpořit stabilizaci a zájem nelékařských zdravotnických pracovníků k setrvání v oblasti poskytování zdravotní péče,

kteřé bylo navrhováno již v minulém volebním období. Předkladatelé navrhuji, aby Poslanecká sněmovna podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, v platném znění, vyslovila souhlas s návrhem zákona již v prvé m čtení.

V Praze dne 17.12. 2010

Marek Šnajdr v.r.

Jiří Skalický v.r.

Jiří Rusnok v.r.

Vybraná ustanovení zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) ve znění pozdějších předpisů

s vyznačením navrhovaných změn

Vysvětlivky:

černý text (tučně) - doplněné znění

~~černý text~~ - vypuštěný text

96/2004 Sb.

ZÁKON
ze dne 4. února 2004

o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) ve znění pozdějších předpisů,

§ 4

Výkon povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka

~~(3) Za výkon povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu (dále jen "výkon povolání bez odborného dohledu") se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý na základě indikace lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta, které provádí bez ohledu na přítomnost nebo dosažitelnost rady a pomoci lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta a ke kterým získal osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (hlava VI); tento zákon a prováděcí právní předpis stanoví činnosti, které zdravotnický pracovník může vykonávat i bez indikace lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta. Součástí výkonu povolání bez odborného dohledu je též kontrolní činnost podle zvláštního právního předpisu. 7)~~

(3) Za výkon povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu (dále jen "výkon povolání bez odborného dohledu") se považuje výkon činností, ke kterým je zdravotnický pracovník způsobilý, a ke kterým získal osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (hlava VI); tento zákon a prováděcí právní předpis stanoví činnosti, které zdravotnický pracovník může vykonávat bez indikace, které vykonává na základě indikace a které pod přímým vedením lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta. Součástí výkonu povolání bez odborného dohledu je též kontrolní činnost podle zvláštního právního předpisu. 7)

(6) Zdravotnický pracovník, který vykonává povolání uvedené v hlavě II

a) dílu 1, je způsobilý k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu vyplývajícím z tohoto zákona po získání odborné způsobilosti a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle hlavy VI,

b) dílu 2, je způsobilý k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu vyplývajícím z tohoto zákona po získání specializované způsobilosti a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle hlavy VI, pokud není dále uvedeno jinak; prováděcí právní předpis stanoví činnosti, které je zdravotnický pracovník způsobilý vykonávat bez odborného dohledu **a bez osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (hlava VI)** již před získáním specializované způsobilosti,

§ 9

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotního laboranta

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotního laboranta se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zdravotních laborantů,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zdravotní laborant na vyšších zdravotnických školách,
- c) akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného zaměření nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody,

d) akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu laboratorní metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví, nebo

e) střední zdravotnické školy v oboru zdravotní laborant, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005.

(2) Zdravotní laborant, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 ~~písm. d)~~ **písm. e)**, může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání zdravotního laboranta. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

§ 13

Odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví se získává absolvováním

a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu asistentů ochrany veřejného zdraví,

b) studia oboru diplomovaný asistent hygienické služby na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005,

c) akreditovaného bakalářského studijního oboru přírodovědného, elektrotechnického nebo matematicko-fyzikálního zaměření a akreditovaného kvalifikačního kurzu ochrana a podpora veřejného zdraví nebo nejméně tříletého studia v oborech přírodovědného nebo elektrotechnického zaměření na vyšších odborných školách a akreditovaného kvalifikačního kurzu ochrana a podpora veřejného zdraví, nebo

d) střední zdravotnické školy v oboru asistent hygienické služby, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

(2) Asistent ochrany veřejného zdraví, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 ~~písm. e)~~ **písm. d)**, může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání asistenta ochrany veřejného zdraví. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

§ 14

Odborná způsobilost k výkonu povolání ortotika-protetika

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání ortotika-protetika se získává absolvováním

a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu ortotiků-protetiků,

b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný ortotik-protetik na vyšších zdravotnických školách,

c) střední zdravotnické školy v oboru ortopedicko-protetický technik nebo jiné střední odborné školy ortoticko-protetického zaměření, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2004/2005, nebo

d) rekvalifikačního kurzu akreditovaného podle zvláštního právního předpisu 9a) v oboru pro přípravu ortotiků-protetiků, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději do konce roku 2007.

(2) Ortotik-protetik, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 ~~písm. e)~~ **písm. c) nebo d)**, může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání ortotika-protetika. Do té

doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

§ 17

Odborná způsobilost k výkonu povolání dentální hygienistky

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání dentální hygienistky se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu dentálních hygienistek, nebo
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaná dentální hygienistka na vyšších zdravotnických školách nebo
- c) studijního oboru pro přípravu všeobecných sester podle § 5 a pomaturitního specializačního studia stomatologická péče, pokud bylo studium prvního ročníku pomaturitního specializačního studia zahájeno nejpozději ~~v roce 1994~~ v roce 2004.

(2) Dentální hygienistka, která získala odbornou způsobilost podle odstavce 1 ~~písm. b)~~ **písm. c)** ve studiu zahájeném nejpozději ve školním roce 2004/2005, může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání dentální hygienistky. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

§ 18

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře se získává absolvováním

- a) akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu zdravotnických záchranářů,
- b) nejméně tříletého studia v oboru diplomovaný zdravotnický záchranář na vyšších zdravotnických školách, nebo
- c) střední zdravotnické školy v oboru zdravotnický záchranář, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1998/1999.

(2) Zdravotnický záchranář, který získal odbornou způsobilost podle odstavce 1 písm. c), může vykonávat své povolání bez odborného dohledu až po 3 letech výkonu povolání zdravotnického záchranáře. Do té doby musí vykonávat své povolání pouze pod odborným dohledem.

(3) Odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře má také zdravotnický pracovník, který získal odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecná sestra podle § 5 a specializovanou způsobilost v oboru sestra pro intenzivní péči a byl členem výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby nejméně v rozsahu alespoň poloviny týdenní pracovní doby po dobu 5 let v posledních 6 letech.

(3) (4) Za výkon povolání zdravotnického záchranáře se považuje činnost v rámci specifické ošetrovatelské péče na úseku neodkladné, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu. Dále se zdravotnický záchranář podílí na neodkladné léčebné a diagnostické péči.

§ 29

Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického asistenta

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání zdravotnického asistenta se získává absolvováním

- a) střední zdravotnické školy v oboru zdravotnický asistent, nebo
- b) akreditovaného kvalifikačního kurzu zdravotnický asistent po získání úplného středního vzdělání nebo úplného středního odborného vzdělání a způsobilosti k výkonu povolání ošetřovatele podle § 36,

(2) Dále mají odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického asistenta zdravotničtí pracovníci, kteří získali způsobilost k výkonu povolání

- a) zdravotnického záchranáře podle § 18, nebo
- b) porodní asistentky podle § 6.

~~(3) Za výkon povolání zdravotnického asistenta se považuje poskytování ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky. Dále se zdravotnický asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči.~~

(3) Za výkon povolání zdravotnického asistenta se považuje poskytování ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky; ošetrovatelskou péči spojenou se sebeobsluhou a uspokojováním základních potřeb pacientů může zdravotnický asistent provádět bez odborného dohledu. Dále se zdravotnický asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči.

§ 42

Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře

~~(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru~~

- ~~a) všeobecný sanitář,~~
- ~~b) sanitář pro operační sál,~~
- ~~c) sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení,~~
- ~~d) sanitář pro zařízení lékárenské péče,~~
- ~~e) sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci, nebo~~
- ~~f) sanitář pro autoptické oddělení nebo sanitář pro pitevnu.~~

~~(2) Dále odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání sanitáře mají fyzické osoby, které absolvovaly část studia na středních nebo vyšších zdravotnických školách nebo v akreditovaných zdravotnických studijních programech uskutečňovaných vysokými školami podle zvláštního právního předpisu, 2) a to absolvováním~~

- ~~a) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu všeobecné lékařství, a to v oboru všeobecný sanitář, sanitář pro operační sál, sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení a sanitář pro autoptické oddělení,~~
- ~~b) 2 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu farmacie nebo oboru diplomovaný farmaceutický asistent na vyšších zdravotnických školách, a to v oboru sanitář pro lékárenskou péči,~~
- ~~c) 2 semestrů akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního programu pro přípravu všeobecných sester~~

~~nebo porodních asistentek nebo zdravotnických záchranářů nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole, a to v oboru všeobecný sanitář a sanitář pro operační sál,~~

~~d) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického vysokoškolského studijního programu pro přípravu fyzioterapeutů nebo ergoterapeutů nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole, a to v oboru sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci,~~

~~e) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického vysokoškolského studijního programu pro přípravu odborných pracovníků v laboratorních metodách nebo zdravotních laborantů nebo příslušného studijního oboru na vyšší zdravotnické škole, a to v oboru sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení,~~

~~f) 3 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotnický asistent nebo 2 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotní sestra, dětská sestra nebo všeobecná sestra, pokud jde o čtyřleté studium, nebo 1 ročníku studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotní sestra, dětská sestra, ženská sestra nebo porodní asistentka, pokud jde o dvouleté pomaturitní kvalifikační studium, případně nástavbové studium pro absolventy středních škol, a to v oboru všeobecný sanitář, nebo~~

~~g) 3 ročníků studia na střední zdravotnické škole v oboru laboratorní asistent, zdravotnický laborant, dietní sestra nebo nutriční asistent, a to v oboru sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení.~~

~~(3) Za výkon povolání sanitáře se považuje pomocná činnost v rámci poskytování zdravotní péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.~~

(1) Odborná způsobilost k výkonu povolání sanitáře se získává absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru sanitář

(2) Odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání sanitáře mají dále fyzické osoby, které absolvovaly část studia na středních nebo vyšších odborných zdravotnických školách nebo v akreditovaných zdravotnických studijních programech uskutečňovaných vysokými školami podle zvláštního právního předpisu, 2) a to absolvováním

a) 3 semestrů akreditovaného zdravotnického magisterského studijního programu všeobecné lékařství úspěšně vykonané zkoušky z ošetřovatelské péče v rámci tohoto studijního programu,

b) 2 semestrů akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního programu pro přípravu všeobecných sester nebo porodních asistentek nebo zdravotnických záchranářů nebo příslušného studijního oboru na vyšší odborné zdravotnické škole,

c) 3 ročníků denního studia nebo 4 ročníků dálkového studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotnický asistent nebo 2 ročníků čtyřletého denního studia nebo 3 ročníků dálkového studia na střední zdravotnické škole v oboru zdravotní sestra, dětská sestra nebo všeobecná sestra nebo 1 ročníku dvouletého pomaturitního kvalifikačního studia nebo nástavbového studia pro absolventy středních škol na střední zdravotnické škole v oboru zdravotní sestra, dětská sestra, ženská sestra nebo porodní asistentka.

(3) Za výkon povolání sanitáře se považuje pomocná činnost v rámci poskytování zdravotní péče pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.

§ 54

(1) Formy celoživotního vzdělávání jsou

a) specializační vzdělávání,

b) certifikované kurzy,

c) inovační kurzy v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se

získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník obnovit znalosti a dovednosti; inovační kurzy pro činnosti, které jsou součástí odborné způsobilosti, mohou pořádat také zdravotnická zařízení, která zajišťují praktické vyučování pro střední, vyšší odborné nebo vysoké školy v příslušném oboru,

d) odborné stáže v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník stáží prohloubit znalosti a dovednosti,

e) účast na školicích akcích, konferencích, kongresech a sympoziích, pokud tak stanoví právní předpis upravující kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků 12a),

f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, ~~nebo~~ **vypracování standardu nebo nového postupu,**

g) e-learningový kurz, nebo

~~g) h) samostatné studium odborné literatury.~~

(2) Profesní sdružení vede evidenci školicích akcí, konferencí, kongresů a sympozií, ke kterým vydalo souhlasné stanovisko, a tyto informace poskytuje ministerstvu, popřípadě pověřené organizaci, do 30 dnů ode dne vydání souhlasného stanoviska.

(3) Za celoživotní vzdělávání se pro účely tohoto zákona považuje také studium navazujících studijních programů. Navazujícím studijním programem se pro účely tohoto zákona rozumí akreditovaný doktorský studijní program, akreditovaný magisterský nebo akreditovaný bakalářský studijní obor nebo studijní obor vyšší odborné školy, který je zdravotnického zaměření nebo svým zaměřením úzce souvisí s odborností příslušného zdravotnického pracovníka a je absolvován po předchozím získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

(4) Celoživotní vzdělávání podle odstavce 1 ~~písm. a) a b)~~ **písm. a) až d)** uskutečňují akreditovaná zařízení; ostatní formy celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 mohou zabezpečovat zdravotnická zařízení nebo jiné fyzické nebo právnické osoby, včetně právnických osob v působnosti jiných resortů než ministerstva.

(5) Účast na celoživotním vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) až e) se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu. 6)

(6) O účasti v jednotlivých formách celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) až e) pořadatel provede záznam do průkazu odbornosti, popřípadě vydá na vyžádání účastníka potvrzení. Pořadatel celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. c) až e) vede evidenci účastníků celoživotního vzdělávání jím organizovaného a na základě žádosti ministerstva, popřípadě pověřené organizace, poskytne údaje z této evidence.

(7) Plnění povinnosti celoživotního vzdělávání se prokazuje na základě kreditního systému. Prováděcí právní předpis stanoví počet kreditů forem celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. c) až f) a podle ~~odstavce 2~~ **odstavce 3**. Počet kreditů získaných absolvováním specializačního vzdělávání, modulu vzdělávacího programu oboru specializačního vzdělávání nebo certifikovaného kurzu je součástí vzdělávacího programu.

§ 61

(1) Absolvováním certifikovaného kurzu zdravotničtí pracovníci nebo jiní odborní pracovníci získávají zvláštní odbornou způsobilost pro úzce vymezené **zdravotnické** činnosti, které prohlubují získanou odbornou nebo specializovanou způsobilost. Certifikovaným kurzem nelze nahradit získání odborné nebo specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

§ 67

(1) Ministerstvo rozhodne o vydání osvědčení zdravotnickému pracovníkovi na základě jeho písemné žádosti, pokud splnil podmínky pro výkon povolání bez odborného dohledu stanovené tímto zákonem.

(2) Obsahem žádosti o osvědčení jsou

a) u zdravotnického pracovníka, který požádal o vydání osvědčení do 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady o získané způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru,

b) u ostatních zdravotnických pracovníků, kteří požádali o vydání osvědčení po uplynutí 18 měsíců ode dne získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, doklady

1. uvedené v písmenu a),

2. o výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru minimálně 1 rok z období posledních ~~6 let~~ **10 let** v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby 6) nebo minimálně 2 roky výkonu zdravotnického povolání z období posledních ~~6 let~~ **10 let** v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby, 6) a dále získání 40 kreditů z celoživotního vzdělávání z období posledních ~~6 let~~ **10 let**, nebo

3. o složení zkoušky, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu příslušného povolání bez odborného dohledu v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru, pokud zdravotnický pracovník nesplnil podmínky uvedené v bodu 2 tohoto písmene.

(3) Žadatelům o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání podle hlavy VII nebo VIII vydá ministerstvo v rámci tohoto rozhodnutí též osvědčení na dobu ~~6 let~~ **10 let**, pokud uznaná způsobilost odpovídá zdravotnickému povolání, které lze v České republice vykonávat bez odborného dohledu.

§ 68

(1) Osvědčení se vydává na období ~~6 let~~ **10 let**, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Ministerstvo rozhodne o vydání osvědčení do 30 dnů po obdržení žádosti.

(3) Zdravotnický pracovník, který získal osvědčení, může ke svému označení odbornosti připojit též označení "Registrovaný/á".

§ 69

Prodloužení platnosti osvědčení

~~Platnost osvědčení může být zdravotnickému pracovníkovi prodloužena, jsou-li splněny podmínky podle § 67 odst. 2 písm. b), na období dalších 6 let, pokud požádá o jeho prodloužení nejpozději 60 dnů před skončením platnosti osvědčení. V tomto případě se vyžaduje pouze předložení dokladů o celoživotním vzdělávání a doklad o výkonu povolání nebo složení zkoušky podle § 67 odst. 2 písm. b) bodů 2 a 3.~~

Platnost osvědčení se prodlouží na období dalších 10 let, pokud zdravotnický pracovník požádá o jeho prodloužení nejpozději 60 dnů před skončením jeho platnosti a doloží doklady uvedené v § 67 odst. 2 písm. b) bodě 2 nebo 3. Zdravotnický pracovník, který podal žádost podle věty první, je do dne nabytí právní moci rozhodnutí o prodloužení osvědčení považován za způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu.

§ 71

Zkouška a zkušební komise

(1) Zkouška, kterou se ověřuje způsobilost k výkonu příslušného povolání bez odborného dohledu v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru, se koná před zkušební komisí na základě žádosti a podle

zkušebního řádu stanoveného prováděcím právním předpisem.

(2) Zkušební komisi zřizuje ministr zdravotnictví jako svůj poradní orgán.

(3) Zkušební komise se skládá ze stálých a dalších členů.

(4) Stálými členy zkušební komise jsou nejméně

a) 2 zástupci ministerstva,

b) 2 zástupci akreditovaných zařízení,

c) 2 zástupci organizace zaměstnavatelů,

d) 1 zástupce každého zdravotnického povolání, kterého se zkouška týká, uvedeného v hlavě II dílech 1 a 2, a to na návrh profesního sdružení, které sdružuje nejvíce fyzických osob 10) vykonávajících takové zdravotnické povolání.

(5) Dalšími členy jsou odborníci příslušného specializačního oboru, kterého se zkouška týká, a to minimálně 1 zástupce na návrh příslušného profesního sdružení.

(6) Člen zkušební komise musí být držitelem osvědčení. Při odejmutí nebo neprodloužení platnosti osvědčení jeho členství ve zkušební komisi zaniká.

(7) Funkční období stálého člena zkušební komise je pětileté. Funkci stálého člena zkušební komise je možné vykonávat nejdéle ve 2 po sobě následujících obdobích. Před uplynutím funkčního období může být ministrem zdravotnictví stálý člen zkušební komise odvolán z funkce jen pro ztrátu bezúhonnosti, pro dlouhodobou neúčast na práci zkušební komise, přestane-li být zaměstnancem nebo členem instituce, na jejíž návrh byl jmenován, nebo na vlastní žádost.

(8) Člen zkušební komise se nemůže účastnit jednání o zdravotnickém pracovníkovi, pokud vznikne podezření z jeho podjatosti.

(9) Ministerstvo je povinno umožnit žadateli vykonat zkoušku nejdéle do 90 dnů ode dne podání žádosti. **Ministerstvo může pověřit organizací zkoušek pověřenou organizací.**

(10) Ministerstvo vydá zdravotnickým pracovníkům, kteří složili zkoušku, doklad o složení zkoušky.

ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

§ 90

(1) Obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí, převedení specializací podle dřívějších právních předpisů na nové obory specializačního vzdělávání, označení odbornosti specialistů a výši úhrady za atestační zkoušku, aprobační zkoušku a zkoušku k vydání osvědčení, stanoví vláda nařízením.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů a zkušební řád,

b) složení a činnost zkušební komise pro aprobační zkoušky a zkušební řád pro aprobační zkoušky,

c) kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků,

d) v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy minimální požadavky na studijní a **vzdělávací** programy k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání,

e) ~~popis~~ popis činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků,

f) seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání, obsah lékařských prohlídek a náležitosti lékařského posudku,

g) průběh specializačního vzdělávání a postup při jeho přerušení nebo ukončení,

- h) postup při ověření znalosti českého jazyka,
- i) postup při vyhlášení výběrového řízení na rezidenční místo, průběh výběrového řízení na rezidenční místo a základní kritéria výběru rezidenta

SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 91

Společná ustanovení

(1) Účast členů na jednáních akreditační komise, atestačních, zkušebních a aprobačních komisí zřízovaných ministerstvem, popřípadě pověřenou organizací, je jiným úkonem v obecném zájmu 21c), při němž náleží členům komise náhrada mzdy. Členům komise, kteří nejsou v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu, jsou však výdělečně činní, přísluší náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena komise v jimi prokázané výši, nejvýše však ve výši průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené a zveřejněné Ministerstvem práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů pro účely zaměstnanosti 21d). Členům komise se poskytuje úhrada cestovních náhrad podle zvláštního právního předpisu pro zaměstnance v pracovním poměru 21e).

(2) Atestační zkoušku, aprobační zkoušku a zkoušku k vydání osvědčení provádí ministerstvo, popřípadě pověřená organizace, za úhradu, kterou hradí uchazeč. Výši úhrady stanoví vláda nařízením. Pokud zkoušky podle věty první provádí pověřená organizace, je tato úhrada příjmem pověřené organizace 21f).

(3) Členové akreditační komise, atestačních, zkušebních a aprobačních komisí jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděli při výkonu činnosti v uvedených komisích; to neplatí, pokud byli této povinnosti zproštěni.

(4) Tento zákon se vztahuje i na zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky, kteří vykonávají zdravotnické povolání nebo činnosti související s poskytováním zdravotní péče v působnosti jiných resortů než ministerstva, s tím, že zvláštní právní předpis může stanovit další podmínky výkonu zdravotnického povolání.

(5) Ženy, které získaly způsobilost zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka v oboru s profesním označením v mužském rodě, mohou používat profesní označení přechýlené.

~~(6) Názvy akreditovaných zdravotnických magisterských a bakalářských studijních oborů v rámci příslušného studijního programu, které uskutečňují vysoké školy, způsobilost k výkonu zdravotnického povolání, která se jejich absolvováním získává, dobu platnosti akreditace a vysoké školy, které studijní obory uskutečňují, zveřejní vždy k 31. prosinci ministerstvo ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.~~

(6) Seznam

a) akreditovaných zdravotnických magisterských a bakalářských studijních oborů uskutečňovaných vysokými školami

b) a seznam vzdělávacích programů vyšších odborných zdravotnických škol,

kterými se získává způsobilost k výkonu zdravotnického povolání, zveřejňuje ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup. Seznamy podle věty první obsahují název školy a oboru, získanou způsobilost, dobu platnosti akreditace a datum vydání stanoviska ministerstvem.

„§ 91b

Odstranění tvrdosti

(1) Ministr zdravotnictví může na základě písemné žádosti podané zdravotnickým pracovníkem nebo jiným odborným pracovníkem rozhodnout o odstranění tvrdosti v případech

b) přiznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, nebo

c) vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle hlavy VI.

(5) Žádost musí být odůvodněna; lze ji podat až po vyčerpání řádných opravných prostředků podle správního řádu.

(6) Rozhodnutí o odstranění tvrdosti se vydává písemně a nemusí obsahovat odůvodnění.

(7) Rozhodnutí o žádosti podle odstavce 1 je rozhodnutím konečným; nevztahují se na ně obecné předpisy o správním řízení.“.

Vybraná ustanovení zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů s vyznačením navrhovaných změn

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Příloha

Sazebník

ČÁST I

Položka 7

Přijetí žádosti o vydání

- a) **nebo prodloužení** osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle zvláštních právních předpisů o způsobilosti k výkonu zdravotnických povolání⁹⁾ Kč ~~500~~ Kč 100,-
- b) rozhodnutí o uznání způsobilosti nebo o uznání odborné kvalifikace k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštních právních předpisů o způsobilosti k výkonu zdravotnických povolání⁹⁾ Kč 2 000
- c) rozhodnutí v akreditačním řízení podle zvláštních právních předpisů o způsobilosti k výkonu zdravotnických povolání⁹⁾ Kč 1 000
- d) rozhodnutí nebo osvědčení jiného než uvedeného v písmenech a) až c) podle zvláštních právních předpisů o způsobilosti k výkonu zdravotnických povolání⁹⁾ Kč 500

---

⁹⁾ Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním

zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.“.